

det samlede Beløb, som er opført paa indeværende Finanslov, er 205 000 Kr., og hvis man søger tilbage i Finanslovene, vil man se, at i 1922—23, 1923—24, 1924—25 og 1925—26 har Beløbet til Understøttelser været 215 000 Kr.; det var nu foreslaaet nedsat til 205 000 Kr., og Ministeren reducerede det til 200 000 Kr. Altsaa siden 1922—23 er Reduktionen her 15 000 Kr. paa Understøttelsesbeløbet; og ingen skal faa mig til at tro, at ikke de 200 000 Kr. i Virkeligheden er en adskilligt større Understøttelse, end den var i 1922—23 udtrykt i Tallet 215 000 Kr. Det er altsaa en særdeles velbegrunder, maaske snarere en lidt lille Nedsættelse, her er Tale om.

Jeg skal dernæst give min Tilslutning til Ordførers Anbefaling af det Ændringsforslag vedrørende Uddannelse af Husholdningslærerinder til Husholdningsskoler og Folkeskoler, hvorved det af Ministeren fremsatte Forslag reduceres saaledes, at Nedsættelsesforslaget halveres. Naar jeg har kunnet tiltræde dette Forslag, er det, fordi det forekommer mig, at den Nedsættelse, der har været Tale om her, ogsaa set under Hensyn til den jeg netop for et Øjeblik siden har nævnt, er ikke saa lidt større end rimeligt, og det halverede Tal svarer vistnok paa naturlig Maade til, hvad der kan kræves ved denne Finanslov. Jeg vil derfor haabe, at den højtærede Minister ikke vil bestræbe sig stærkt for at imødekomme det Ønske, det ærede Medlem Hr. Pitzner rettede til ham om at søge at bevæge sine Meningsfæller til at stemme sammen med de Konservative i denne Sag.

Vedrørende Statens Lærerhøjskole vil jeg sige, at jeg gaar ud fra, at Ministeren tager de to Ændringsforslag, Nr. 581 og 582, tilbage; de drejer sig om en Nedsættelse paa henholdsvis 35 900 Kr. og 35 300 Kr. vedrørende de etaarige Kursus, til Timelønninger og til Stipendier. Medens de andre Ændringsforslag vedrørende Lærerhøjskolen er velbegrunder under det almindelige Hensyn, er disse Ændringsforslag det ikke. De gaar langt ud over Grænsen af den Tendens, som blot søger at respektere Kronen. De gaar ud paa at formindske Kursus-Mulighederne; og vel kan der være Grund til i vanskelige Tider og under den store Udvildelse, som Højskolen har faaet i det hele taget i den sidste Tid, maaske at indskrænke Tilskuddet noget, men der savnes endnu enhver Angivelse af, hvad det er for etaarige Kursus, Ministeren mener kunde stryges, og en saadan vil først kunne fremkomme mellem anden og tredje Behandling. Derfor forstaar jeg, at det er Meningen, at

disse Ændringsforslag skal tages tilbage her, saaledes at vi kan drøfte Spørgsmaalet paa fuldt oplyst Grundlag. Men jeg vil gerne sige straks, at jeg tror ikke, vi kan være med til Nedsættelser i det Omfang, her er Tale om.

Vedrørende Tilskuddet til Arbejdernes Oplysningsforbund har jeg, som af de andre Ordførere nævnt, stillet et Underændringsforslag. Naar jeg har gjort det, er det, for at den Nedsættelse, som foreslaas her, kan falde sammen med de Nedsættelser, som foreslaas paa andre og tilsvarende Omraader og ikke skal have en særskilt Karakter. Naar det foreslaas nedsat med en Fjerdedel af 16 000 Kr., motiveres det paa særegen Maade, og denne Motivering kan jeg og mit Parti ikke tiltræde.

Det er vor Opfattelse, at Arbejdernes Oplysningsforbund er en for Arbejderstanden som saadan ganske overordentlig nyttig, dygtigt og med stor Indsigt ledet Virksomhed, ogsaa upartisk ledet, for saa vidt som der gives fuld Adgang for ogsaa andre Anskuelser til at komme til Orde i Foredrag. Naar der sigtes til, at der i denne Virksomhed er en Tendens, maa det vel ligge deri, at f. Eks. den Nationaløkonomi, som læres i Arbejdernes Oplysningsforbund, er præget af Marxisme; det er en marxistisk Nationaløkonomi, der undervises i, eller som de har Adgang til at studere.

Men det forekommer mig ganske uberegtiget at ville paastaa, at dette skulde være en Aarsag til at behandle dem anderledes end andre Undervisnings- og Oplysningsforbund. Paa andre Undervisningssteder bliver der undervist i den liberale Økonomi eller i den social-liberale Nationaløkonomi, man kan maaske sige, saaledes som denne Nationaløkonomi har udformet sig, under Hensyntagen til georgistisk og marxistisk Nationaløkonomi, vel den egentlig herskende liberale Nationaløkonomi her i Verden undtagen her i Danmark, hvor man visse Steder søger tilbage til en liberal Økonomi, som ikke anerkendes noget andet Sted i Verden; men den Omstændighed, at Arbejdernes Oplysningsforbund har en Lærebog, som er udarbejdet efter den marxistiske Nationaløkonomi, kan efter min Mening paa ingen Maade berettigede til at behandle det paa en særegen Maade.

At den sidstnævnte Nationaløkonomi efter vor Opfattelse er forældet, og at Socialdemokraterne staar paa et konservativt eller delvis reaktionært Standpunkt ved at hævde den i sin Renhed, er een Side af Sagen; men Undervisningsfrihed maa der i Sandhed være, og at der nogle Steder under-